

ایل لر گتدیلر

شعر لر

تورکجه یه چنویره ن :

علیرضا ذیق

مفتون امینی
فریدون مشیری
شهلا بهار دوست
حمید شهانقی
اثراب خوئی
لیلا حکمت نیا
امینه علیمحمد لو
حبیب حسن نژاد
شهریار گلوانی
میر هادی مظلومی
اسماعیل لطفی
یوسف حایال اوغلو

ایل لر گتدیله

شعرتوپلوسو

فارسجادان تورکجه یه چئویره ن : فلیرنا ذیحق

چاپا آماده اولان ایل : 1387

الکترونیکي نوسخه (پی دی اف) : 2008/1387

zihagh@yahoo.com

کیتاپ دا کی شعر لړ

- 1- **یدالله مفتون امینی**4
- * 12 شعر / ایل لړ گتدیله / درد هاواسي* / سورغو سوآل / بولوتلار و غم لړ /
گونلر / نازلي جان / شعرین سیري / سؤیله ییش / تکجه بیر باهار ، درد
هاواسي** / دیل اوجو / یئل قووان
- 2- **فریدون مشیری**22
- * شعر / کوچه / اثر سیز سنجیر
- 3- **شهلا بهار دوست** 28
- * 4 شعر / سئوگی سئویم آیه لری / گئجه نین سسی / ماهنی / تقویم
- 4- **حمید شهانقی**39
- * 1 شعر / جیران
- 5- **میر هادی مظلومی**41
- * 1 شعر / شن ماهنی
- 6- **حبیب حسن نژاد**44
- * 1 شعر / سنه نه شاعیریم
- 7- **انزاب خونی**47
- * 1 شعر / قفس دن بیر هارای
- 8- **لیلا حکمت نیا**50
- * 2 شعر / گؤز یاشلاری / یالان نییه ؟
- 9- **اسماعیل لطفی**55
- * 1 شعر / اینسان و توپراق
- 10- **شهریار گلوانی**57
- * 1 شعر / سن و من
- 11- **امینه علیمحمدلو**59
- * 3 شعر / وصال ، سونون باشلانیشی ، سئوگی نین او تایي
- ضمیمه :**63
- 1- ترجمه یی دوترانه از احمد کایا (شعرها از : یوسف حایال اوغلو) / از ترکی استانبولی به فارسی
- 2 شعر / ماسه تن بودیم / بی تو می روم
- 2- ترجمه یی دوشعر از حمید شهانقی / از ترکی آذری به فارسی
- 2 شعر / از تو / دوستت دارم

مفتون آمینی

1

ایللر گئتدیله

ساری آتلار کاروانیندان دوشمه میش
ماوی چایین اهماالجا آخیشی لا
ایللر گئتدیله.
ایللر

یئنی جه دامادلارکی اوزگون ایدیلر
سون قوروش لاری دار گرده ک لرین یاریمچیق یانان
چیراغ لاری اؤنونده فایدا وئرمه میش!
ایللر گئتدیلر
ایللر گئتدیلر و اؤزلریله سئوگی نی ده، ماهنی نی دا آپاردیلار
آلمانی، اوزوگو، قدھی، گزمه گی و اوچو شؤدا آپاردیلار!
سحر یئلی چیرپینارکن، اوتانسین شمعی و فاسیندان
سحر کؤچن لر گئجه دوستلاری ایله وداع لاشمایینجا
ایللر گئتدیلر
لحظه لر قالدیلار
سون فرصت، نه قدرده آزارق و قورخوداجاق
یادیگار قالمیش بیر سیگارتک، مسلول بیر شاعیرین یانیندا
بیر عؤمور یاندریلما میش.

دردهاواسى

عاطيفه جان!

ياديندامي گنج لي ييميز

كي بيلمزايديك گوندوزلر نه ساياغ گلير

و گئجه لر نه جور اؤتور؟

تا كي عؤمرون ياريسيندا

ايليق ليق و ياريمچيق رنگ لرله دولو آنلاردا

بالا – بالا آنلاديق كي

يولون ياريسيندا آدديملار و دقيقه لرده آزجا آغيرلاشيرلار

يورقون لوقلار ايستي له شرکن قانلاردا سويوقلاشير

اوزامانلار ايدي كي

گوندوزلر چاليشماق دان و گئجه لر خيال قورماقلا دولو ايدي

و بيز سايمادان ياناچارچي ليق دان

اؤز- اؤزوموزه اومودوئرهرک دئييرديک:

بوگون ده پيس يا ياخشى کئچدي

يا بو هفته نين ده بئلي سيندي!

و يا آي باشينادا چوخ قالمادي ...

□

اوندا ايدي كه چوخ گنج ولاب قوجا چاغ

ایستی و سویوقا طاقت سیز هر چیلله کئچدیگجه عادتله دئییردیک
قیشدا آریدی
یاصباح بیرسی گوندورکی یئین بیر یئل گله و یایی دا آپارا
و ایندی بوم- بوش بیر آندا
اوزبه اوز دوواری گؤزتیکه رک
ای آینا ای صاف اورهک سندن سوروشورام
کی حقیقت ده و سوندا
سینان کیمدیر؟
آریین ندیر؟
ویئل قووان هانسی دیر؟ ...

سورغو - سؤال

پولسوز پاراسیز بیرکیشی
اولابیلم
قادین سیز بیر کیشی کیمی
یاشایا بیلم
اینام سیز بیرکیشی تئ
اؤله بیلم
وطن سیز بیرکیشی
قالا بیلم
آما اوئردده کی بیر وجدان استخدام ائتمک

ایکی جیزما ایستهییر تکجه مؤهور

اورداکی بیرداغ باشیندا درین دن نفس چکمهیین تاوانی

تاریخی جعل ائتمکدن آغیر راقدی.

اورداکی مسلول بیر اوشاکی اؤلدورمک

بالیق توتماق دان راحت راق دي

اورداکي جوشغون و آزاد اوره يين قاني

بیر فاحشه نین

انلیک و کیرشانیندان اوجوزراق دي

من اوردا هیچ قالانمارام

چیغیرمادان

سس سیز و سمیرسیز بیرکیشی!

بولوتلار و غم لر

بیرجه تانری
و مین لر بولوت، مین لر گۆی ده
و هر بولوت
هر گۆی ده بیر باشقا چئشید

بیرجه دنیا
و مین لر غم، مین لر اورهك ده
و هر غم
هر اورهك ده بیر آیری تهر
یئل لر
بولوتلاری گتیریرلر
و یاغیش سیزلاری آپاریرلار
خاطیره لر
غم لری گتیریرلر
و آغلايیش سیز لاری آپارمیرلار

بولوتلار
و غملر
توزاناق و سولغون غملر
کي تکجه رنگلري و گؤز ياشلاري بولوتلارا بنزه ييرلر
کاش
بوندان آرتيق بير- بير لرينه بنزه ردیلر
يا هئچ زامان و اصلا ...

گونلر

گونلر گۆي دن كئچيرلر
بولوتلاردان قاباق
گونلر ياددان چيخيرلار
جاواب وئريلميش مكتوب لاردان قاباق.
گونلري بوكوروك (ضيافت دن سونراكي سفره لرتك)
گونلري دري ريك (ياي دان اۇنجه چيخميش گوللرتك)
گونلرين ها مي سيني توردوك دن سونرا
باشقاير زاد قالماياجاق
توپراق
و
قارانليق دان سئوي.
گونلر آغ زيروه لرده، آزجا چوخراق قاليرلار
آمما
سويوق، و چورموش

نازلی جان

نه چوخ بورجوم واریدی
نه آرتیق طاماحیم
بونان بئله چوخ آز بیر گئجه نی، راحتجا صبحه چاتدیرمیشام
گیجه لدن و قاریشیق یوخولار گؤرمه دن
آزاراق دیلیمه نه گلیب دئمه دن
... و دالیرام حیرته کی ندن هردن و گاهدان
یوخوگؤره رک، گؤروره م کی آیلمیشام
تانری یا شوکر انده رک
یا آرجا دوشونه رک
یئنه همان رؤیا یا، یا کابوسا دالمیشام

□

ای نازلی جان،
شاید، اوکی ایندی اؤز یاشاییشیم دئییره م اونا
سونوندا خیال دان باشقابیرزاد اولمایا
یوخوما گلن آییلماق خیالی کیمی ...

شعرين سيري

اولدوزلاري سايماغا كيمسه،
كيمسه يوخايدى
چيچكلره ياخين لاشماغا
بويلارا آدقويوب
سيرلارا حيران قالماغا
تانري، اينسان ياراتدى.

آما اينسان
بو ايشلره بوسبوتون گويولسوز
بو ايدى كي تانري، عشقى ياراتدى.
و او اولدوزلاري سايدى
گوللرين عطريني آدى
بويلاردا آدسىز- سانسىز قالمادى
سايسىز اشاره لر و چوخلى نشانلرده بيلدى
آما اوزگه بيلمه سين دئيه، گيزلتيده هامى سين
اوراجان كي گوزهل ليكلر، سؤيله نمه ميش قالدى
و آنلاييشلار ائشيديلمه ميش

او ایدي كي تازي سؤيله دي
بیر پارا سئوگي لرله، دولغون بیر خیال یاشانسین
یوم یوموشاق بیر سؤزایسه
و شعر، دوغرولدي اوگوندن.

سۇيىلە يىش

سو دئيردين
دنيز گۇروردوم

داش دئيردين
داغ گۇروردوم

ياپراق دئيردين
اورمان گۇروردوم

□

آه!

هاميسني بيردن دئه

نه گۇروره م؟

- جاماق باغلاميش بيرداش

و پالچيق لي سو

□

وه، دونه ني نه گۇزل بئزه ميشدين

و بوگونه نه كؤتو.

تکجه بیر باهار

سولغون دومانلی داغ اتک لرینی پاییزدا گۆردوکده
باهار یادیما دوشور
کی بونلار بیرگون نه ایدیلر؟
و نه لری وارایدی؟
و یایی یادا سالیرام
اونداکی قیشین قارلا بورونموش کندلرینی گۆرورم
کی بونلارین بیرگون نه لری یوخایدی
و نه دئیل دیلر؟
آمما- و افسوس-
او واخت کی آینادا اوزومه باخیرام
قوجالیقدان باشقا هیچ نه یی گۆره نمیرم
کئچن باهاردا و یایدا دا گۆرودوغوم کیمی
اوندا دیل اوجو اهمالجا اوخویورام
آجی لیق لا
کی من ای کاش نه ا ولا بیلردیم
اولمایا
ایللر بویو ات دن سوموک دن قوخوجو بیرتولوق
یاتکجه بیر باهار!

دردها واسى

گونشین گۆزل لیگی
گۆز قاماشدیران پارلاق ایشیقدا ایتیمیشدی
و سنین گۆزل لیگین
سئوگی دولو محبتینده.

□

اوندان اۇنجه کي گئجه نین آیینی سئچم
یا سحرین گونون
بیلیم نه اولدوکی بیردن
آغ بیر توزگۆی اوزون آلدی
و سرین کۆلگه سنین اوزونو

□

ائله او آندا ایدی
کی سن و گونش، هر ایکی نیز گۆزل لشدی نیز
او، گۆی اوزه رینده تانری گۆزونده
سن، یئر اوزونده منیم ایچون.

دیل اوجو

سولغون دومانلی داغ اتک لرینی پاییزدا گۆردوکده
باهار یادیما دوشور
کی بونلار بیرگون نه ایدیلر؟
و نه لری وارایدی؟
و یایی یادا سالیرام
اونداکی قیشین قارلا بورونموش کندلرینی گۆرورم
کی بونلارین بیرگون نه لری یوخایدی
و نه دئیل دیلر؟
آمما- و افسوس-
او واخت کی آینادا اوزومه باخیرام
قوجالیقدان باشقا هیچ نه یی گۆره نمیرم
کنچن باهارد ا و یایدا دا گۆرودوغوم کیمی
اوندا دیل اوجو اهمالجا اوخویورام
آجی لیق لا
کی من ای کاش نه ا ولا بیلردیم
اولمایا
ایلر بویو ات دن سوموک دن قوخوجو بیرتولوق
یاتکجه بیر باهار
بیرجه قیزیل گول ایله؟
1356

يئل قووان

عاطيفه جان!

ياديندامي گنجلي ييميز

كي بيلمزايديك گوندوزلر نه ساياغ گلير

و گئجه لر نه جور اؤتور؟

تا كي عؤمرون ياريسيندا

ايليق ليق و ياريمچيق رنگ لرله دولو آنلاردا

بالا - بالا آنلاديق كي

يولون ياريسيندا آدديملار و دقيقه لرده آزجا آغيرلاشيرلار

يورقون لوقلار ايستي له شرکن قانلاردا سويوقلاشير

اوزامانلار ايدى كي

گوندوزلر چاليشماق دان و گئجه لر خيال قورماقلا دولو ايدى

و بيز سايمادان ياناچارچي ليق دان

اؤز- اؤزوموزه اومودوئرهرک دئييرديک:

بوگون ده پيس يا ياخشي کئچدي

يا بو هفته نين ده بئلي سيندي!

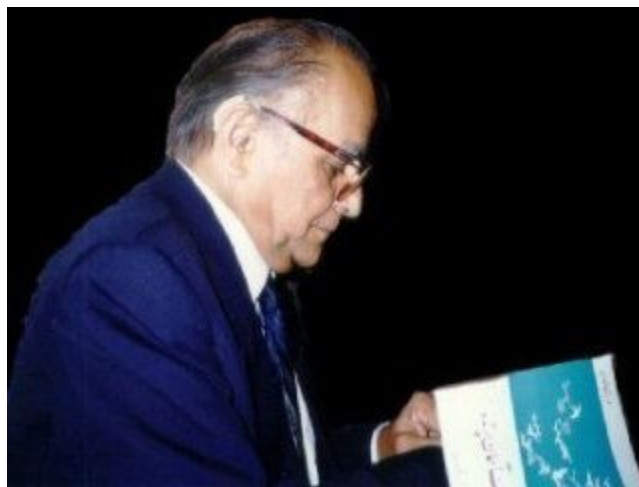
و يا آي باشينادا چوخ قالمادي ...

□

اوندا ايدى كه چوخ گئج ولاب قوجا چاغ

ايستي و سويوقا طاقت سيز هر چيلله کئچديکجه عادتله دئييرديک

قيشدا اريدي

فريدون مشيرى

1

كوچه

كوچه دن آيلى گئجه سن يوخ ايكن من كئچه ره ك
سن ايچون تام ووجودوم بيرگؤز اولوب هر يئري گزدي
وارليقين دا قدحه اوخشاري واردي
سني گؤرمك هوسيله داشيري
اولورام من ده همان سئوگيلي عاشيق
دلي چيلغين يئنه جاندان سئويري

جان ائویمده گول اولوب پارلادی یادین
باغ اولوب گولدو بوداغین
عطر اولوب ساچدی خیالین

یادیمدا دیر گئجه چاغی او کوچه دن کئچمه ییمیز
قول آچیب قاناد چالیب کیم اولمادان گزمه ییمیز
اوتوروب آخار سویا گؤزتیکه رهك باخماغیمیز
دونیانین سیرلاری آخماقدا قارا گؤزلرینه
حیران ایدیم گؤزه لیم من ده سنین گؤزلرینه
گؤی اوزو صاف گئجه آرام
بختی میز شاد، زامان آزر اق

آیدا سالخیملارینی سو اوزونه تۆکموش ایدی
بوداقلارین آل آیاقی آی اوزونه چۆکموش ایدی
داشدا گول ده گئجه ده چؤل ده بوتون وارلیقینی
اونودوب آخمیش ایدی دان اولدوزون ماهنی سینا

هله ده اونوتمادیم سن دئیگین سؤزلری من
بو عشق دن کنار گزیب
آخان سویا نظر قیلیب
سو دئیگین ایناسیدیر
تنزجه قاجیب چیخیب گئدن عشق لرین سئودالارین
سنى كي بوگون باخیشلارین بیر سئوگییه ماراقلی دیر
باخ صاباحا اؤز کؤنلونه اؤزگه لره آسلاقلی دیر
اونودوب آتماق ایچون بو عشقی سن، چیخ سفره اوزاقدادور.

سؤيله ديم بو عشق دن واز كئچه مم
سندن قوپوب من سفره چيخماغي هئچ باشارمارام
باشارسام دا ائده نمرم

ايلك گوندن كي كؤنول بوسئوگي يه قانادلانيب
بير گؤيرچين تكي من داميزا هي- هي قوناراق
سن منه داشدا ووروب قووماغا هي داشلاناراق
هئچ قورخماديم، هئچ قاچماديم.

سؤيله ديم سن اووچوسان من ده بو داغين مارالي
تورونا دوشمه گه يئر قالمادي گزديدم يارالي
بو عشق دن واز كئچه مم ، باجارمارام ائده نمرم
گؤزياشي آخدي بوداقدان
گئجه ني قوشدا قاناد چالدي اوزاقدان
اينجي ييب آغلادي اوچدو
گؤزياشين تيتره دي گؤزده
آي دا گول دو عشقينه گؤي ده

ياديمداير باشقا جاواب سونرادان هئچ آلانماديم
آغلار قاليب غصه دن هئچ اويانماديم
بو عشق دن كئچن مه ديم
هئچ قورخماديم، هئچ قاچماديم

كئچدي ظلمت ده بوتون غمه گئجه، هم اوگئجه هم ده صاباحلار

و ورغونندان عاشيقيندن آلمادين هئچ ده خبرسن
نه ده اصلا كئچي سن كوچه دن هردن.
سن سيز آما نه دئيم نه كفده كئچديم كوچه دن.

ترجمه تاريخي 79/8/7

2

اثر سيز سئحير

دولدور قدحي
يانديريجي بو اودلو آلولو سودا
چوخداندير درديمه درمان دئييلي!

بو قدح لركي دال بادال بوشالير
اودلو دنيز ديركي آخيرجانيما هر دم
دالغالار اوالسامدا
ندنسه بوغولماق بيلمه بيرم.

من ايچكي له شرابين سئحيرلي سمندي ايله
دريالارا عالم لره چاتميشام
قيزقين فيكيرلرين اولدوزلو چؤللرينه
ياشاملا ئولومون تانينماز حدودلارينا
يونگول آياق خاطيره لرين چيچك له نن كوچه لرينه
خاطيره لر شهرينه گئتميشه م.
داها آما چاخيردا

يوخويا ياتاچاتديرمايير مني.

اي عشقين قارتالي
ال چاتماز قايلارين چنلي باشيندان
اوچ عؤمرومون غملي چؤلونه
آپارمني اوراكي چاخيردا شرابدا آپارمايير.

ائله اولدوز سوز بخت سيزم كي
قارتال گوجوده يئتمه يير مني آپارماغا

حيات يولوندا
بو قدر تلاش چيرپينماق و ايستك دن سونرا
اوره ك دن سسله نيرم: سو ... سو ...!
داها آللانماقدا مني سراب تك آلداتمايير.

دولذور قدحي ...

يئل قووان هانسي دير؟ ...

شهلا بهار دوست

"شهلا بهار دوست" ون حيات و ياراديجيليغي

شهلا بهار دوست فارسجا يازان گؤركملي شاعيرلر دن دير. او 1959-نجي ايلده تهران دا دوغولوب تحصيلاتيني يوكسك درجه ده دوام ائتديره رك ، نئچه ايل لر معلم چي ليك له مشغول اولوري. سونرا، هم ياشاماق و هم عالي تحصيليني دوام ائتديرمك اوچون آلمانا گئديري . او ايندي " هامبورگ " شهرينده ياشاياراق پداگوژي ساحه سي نين ايجتيماعي قولوندا فعاليت ائديري. شهلا بهار دوست اروتيك و ليريك مضمون لو شعرلري ايله ، يئني ليك داليجا گزه ن بير شاعير دير. او 14 شعر كيتابي نين مؤلفي اولاراق چاپ اولموش اثرلريندن " ياشيل رويان " ، " چيلاق چيرپينتي لار " ، " دامجي لار " و " يئني فصيل " كيتابلارينني آد آپارماق اولار . شهلا بهار دوست ون شعر حاققيندا بئله بير قئيدي وار : " شعر دونياسسي ، رويالار عالمي دئمك دير. شعر ، زمان لا مكان چرچيوه سيني سينديراركن ، دوشونجه لره قاناد وئير و دويغولارا جان ... "

سئوگی سئویم آیه لری

گؤروب سنی دَره رڭ
آرزولاردان ، رویالاردان
سالخیم - سالخیم
ناغیل لارا ماهنی لارا آسلا بیرام .
سنی من
نفس لریم له
ساز جانینا، جالاییرام
دیکسه نمه دن قورخمادان
قوجاق - قوجاق باغریما
دویونله ییب، دولا بیرام .
یئل لرین قانادیله
بوتون گونو آسه رڭ
گئجه اولجاق سنی من
دالغالارا قالاییرام .
سنی ایسلاق لایلا لاردان
شلا له لر آخیشیندان
اوغورلاییب پای آلیرام
یئرده قالمیش بولوتلاردان،
یاغیش لارین عطیریندن
کؤینک گئییب قایناشیرام .

سنی یاش تر ووجودوما
ایستی - ایستی یاپدیریرام
سنی آدسیز فصیل لردن
یالنیز اولجاق قاچیردیرام
لحظه لرین ایچینده کن
جان جان دئییب ،
داد آلیرام.
باهار چاتیب گولله نه رک
سنی من
بوغدا اندیب گویه ردیره م
نوروز گونو هف سینه جان
قویوب سنی سئیر اندیره م.
سنی عشقین
سئویم سئوگی آیه لرله
کؤنلومه من
یازاراق
اسکی قانون هر نه وارسا
اوزه رینه خط چکیره م .
جوه جوه دئییب نسیم لر له
قاناد چالیب اوچوشاراق
گول یارپاقین سن سانیرام
قوجاقلاییب قوخلایرام .
سنی سولار نغمه سینه
هئی اوخونوب
هئی قوشولان ماهنی سینا

رقصین گولو
لاپ دا اؤزو ظن ائديره م.
چیچك لرین آته بینده
فواره لر اوزه رینده
قارانقوش لار قانادیندا
سن ایله هئی فیر لانیرام
رویلاردان ، آرزولاردان
سني دَریب اؤزباغریما
نه کي وار باسديریرام .
کپه نك لر شوق ایله سن
اوخو سن
من له اوخو
سئوگي سئویم آیه لرین!

هامبورگ 2008

گنجہ نین سسی

نه فیشقا ، نه ده بیر ته یر سسی
یول دان گنجہ ن ده یوخ
سس بئله یوخ دور !

گنجہ آما شئیطانلیق لا
قوجا خلوت کوچه لرده
قولاغی سس ده
دایانیب دیر گولوری .

ندَنسه آما پیچیلتي لار
قواره لرین شیریلتي سی نان
إهمالجا آسن یئل ایلہ
گنجیشسه ده
بالا- بالا گلیری .
آیین ایشیقی دیر
و چاتماغین چاغی
أل لر گزه رک سا چلا ر قاراسین
آخر ندن اینجه بئله
سیم سیخ وورور حلقه بئله

دَکي چیلغین اولور تنله .
سحره تڭ اویناییب او خوسالار دا
سئویشمک سئویلمه ک
داد لار وئیری .

اونودار کن زامانی
دینجه لمه دن یاتمادان
گؤرور لر اؤز لرین
یئل لر بئلینده
گون باتان واخ لارین
قیزیل گؤلون ده .
سیرّ ایله دولو گؤز لر ایله
آسنه رکن آیریلیب
یولا دوشورلر
آزمیش دیده ر گین
جوموب گئدیر لر .

هم فیشقا ، هم ته یر سسی
" یئنه گؤروشه ریک " دئییه سئوگی سسی
یاواش آستا
قولاقلارا گلیری !

هامبورگ ، 26 آپریل 2007

ماهنی

گئجه نین آن اوزون خیا بانیندا
 مین لر آدسیز کوچه نین آراسیندا
 یاتمادان چیرپینیر
 باشیم منیم
 کئچیب گئتمیش
 خاطیره لر یاتا قینا
 آدیم لیر اوزاق دا بیر اوفوق یئنه .
 شهّر اودتوتوب یانارکن آخشامی
 شعرین جانی دا بوشالیر نوردان
 دووارین هرچا تیندا دولانیر تیکرار
 قالاراق حیماسه ، گئری ده یالنیز .
 درین دن آسنه ییب گؤزآچسام دا گر
 گؤزله ره م یا تمادان ،
 بیر قوجاق باهاری یئنه .
 بوش بیر یاتا قین
 کناریندا بئله
 تومارام بیر اوزوگون
 قاشیناهله
 صوبحه تک ورق لر کن قانون کیتابینی
 هانسی آلاو یاندیریب دی
 گؤره سن ائویمی؟

سوفره يه قارقيش دا ياغارمي مگر؟
سينيب گيزلن مه يي هئچ ده سئومه دن
قالخام گرک آياقا داها
آزيليپ اينجي سه م تاپدانسام دا گر.
سالاراق يولومو
عشقين،
سون قصيده سين دن
يازام من گرک
يئپ يئني
ماهني لار داها.

تقويم

گئديره م ،
باش آشاغي بير يولدا
بير پارچا بولودلا
دامجي - دامجي گله ن ياغيش لا
إهمالجا آسن يئل له .
گاه دان گونش ،
ساچلارېما گؤزآتيري
چاي دا آخيري
آياقيما دولاشيري
چيچك لرده
دووارلاردا اويناييري
عطيرلري
جان ائويمه ساتا سيري.
بير قوشون اوخوماسي
مني حالدان حالا قويوري
نَفَسِيمي آچيري
كيمسه يه آل دَبرتمه دن
يولدان گئچه ن وارسادا

اونلارا گۆز سالمادان .
گئديره م
قاماشان گۆزلىرىم له
گۆيون تاغى آلتىندان
بىر گۆي كى رنگى ده ،
يارىمچىلىق گۆيه چالىرى .
اىلك باھار دا يولدادىر
ھامى دئىير
گلىرى
گلىشى آما نئجه دىر
گۆره سن اونوددوغوم شىن لىك لره
شاد بىر ماھنى قوشاجاق مى ؟
اوزومون شكلىنى ده
يادىنا سالا جاق مى ؟
بىلىرمى كىمسە دن آلا سوراغىمى ؟
آلىرسا مىن دن نىشان آما
آھ لارىمىن تىكرارىندان
كۆنلومون ايظطىرايىندان
گونده مىن يول يودوغوم خاطىره لردن
اونا هئچ نه دئمه يىن .
اونا بىر قاراقوشون
سئويم دولو آوازىندان
ھله سؤنمز ،
ايشىلدايان بىر شام دان
سارماشىق لى پنجره دن

آلاچيق دان

كۆلگه ليك ده دايانان

ايكي صندل ايله بير ميز دن دانيشين .

بيليره م گلمه سه ده

آسيليام هله من

بير كيشي نين قاناديندان

كۆينه يينين ياخاسيندان .

چاتارچاتماز گنديره م

گون باتانا چاتيرام

تقويمى ورق ليره م.

هامبورگ 2007

حمید شهانقی

جیران

سئویم دولو اوجا سسلی ماهنی لار
 قالدی دیلده قورودی
 ایندی تکجه دینله دیگیم
 بوغاز دابیر اینیلتی دیر
 سسی باتمیش قوشلار دیاریندان
 جیران ! جیران !

آنچاق سنده دۆزمه ييرسن
داملا - داملا دريرسن
گۆز ياشلاريمي گيرده- گيرده
بیر داغ بویدا یوکوسن
قالاییرسان- سریرسن
اوره گیمه اینجه- اینجه!
أل اوز گۆز یوم ماوي رؤیالردن!
باخ آنچاق
يانیب قابارمیش أللریمه
اون جوت خیردا آچیق معصوم گۆزه
هم ده یوزلرجه گۆزلهین
ياشیل، ماوي، قارا گۆزه!
اونود رؤیالرين ياشیل لیقین
ياسا باتمیش قوشلارسسی
بوغازیمدا سوسدولار!
تکجه أللرينین یوموشاق لیقین ایسته بیرهم
بالاجا بیر ماهنیهنین دا
اهمالجا اوخونماسین
اوخوماسام اؤللم جیران
اؤللم!

میرهادی مظلومی

شن ماهنی

قارلي دومانلي ذیروہ لر ده

دیم دیک بویلاناں بیر داش قایا تک
قیریش لی آلنی نین اوچوروم لاریندان
تَر سوزور آخین - آخین
گوله سی بیرمیش یاناقینا
و قانلا بولاشارکن
یول آچیر کؤکسونون یائقین چؤلونه!
یالنیزلیق آمما شاختا بوران تک کیریتسه اونو

يئنه سۇتمز يئنىلمە ز بىر قايادير
تونقال لار اۋنوندە
شاشير مي شيق اونون
نە دئيىب سۇيلە مە سىنە
و بىلىنمىر ھانسى ماھنى، نغمە لرلە
قولقلاردا جان تاپاجاق دير
اورە ك لره نور ساچاق دير!
ھامي گۇز تىكىب محزون لوغونا
و سوسان يورقون گۇزلىرىنە!
مىن لر يارا اولسادا دۇيوشجول ووجودوندا
دونان قانلارا باخمادان
قارتال غورورلو قىروولى باخىش لارىلە
اۋلوم جايناغىندان قورتولان سون و يالنيز
بىر سەلحشور كىمى
اۋزونو آلاولى تونقال لارا آتىب
ققنوس كىمى ياناچاق دير گۇرە سن مى؟
كىمسە بىلمىر بىر آن سونرا اولانلارى
اىلدە سوسقون، سۇزدە سوسقون، كۇنولدە كى كۇزدە سوسقون.
آمما بىردن
قوجامان تىل لى سازىن
چىخارىر كۇينە يىنى
سۇي سۇيلە يىر، بوي بويلايىر
قارانلىق دىزە چۇكوب
پارلايان اولدوز اولور
شن لى يىمىز سونسوز اولور.

صوبحه جان دویماییر، چالماق دان اوخوماقدان
هایقیریری، باغیریری
کوراوغلونو سسله یر کن
نبي ني هایلايیری.
سحره چاتماغا سحره جان
قان تر ایچره سحري ایسته ییری.
و صوبح اولمادان
آشیق قیریلیمیش سازي نین قیزیل تئل لريله
اوخویور دورمادان بیر سون ماهني سيني
پاره - پاره کؤنول له، دؤیوش دن چیخان
اي بیت قهرمان تکین!
اولاجاق حادیته ني بيلمه مک کیمی
زaman کئچمه دن دایانیب سانکی
و آشیق سؤیله ییر تئل - تئل اولموش سازینان:
«آچیل سحر، آییل سحر
گونش اولوب اوره ك لره
بيلك لره، ديلك لره
دونيا وارکن زمي لره، دَنیزلره
جالین سحر»!
گئجه دن آز قالمیشدی
و سحر یاخین ایدی.

حبیب حسن نرڈ

سنه نه شاعیریم

نه اولورسا اولسون شاعیریم ، سنه نه

یاشاییش بیر تهر اوزو عذاب دیر

اولوم مین لر جانی قالخیب آلراق

اولن اینسان سا گر اوزو ثواب دیر

گونلرین شن اولسون احوالین داخوش

قدح لـرده گولسون شراب لا دولو

آل بوخاقلی نار یاناقلی گۆزه له

دئدیگین شعر ائله دوزگون جواب دیر

یوخسول لوق گرده گی اندزین تاجیری

سولدورارکن اینجه بئلی قیزلاری

آنالار اینتخار دونون گئییه ر لر

آسارلار اؤزلرین ، چاره طناب دیر

دیده ر گین بیر قوجا سینیمیش آتا

گؤرونسه آراییر قورقوشوم لو دام

داریخما سیخیلما کی اختاردیقی

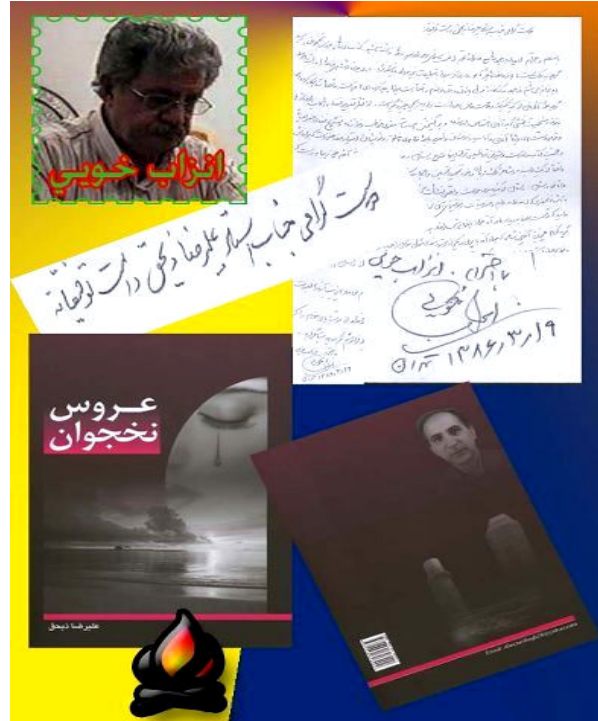
بیر جوان دان قالان عکیزلی قاب دیر

بو عصرین جانانی اولماق اوچون ده

قاتیش سن یوگایا ، فورمونو قورو

هردن ده گونش ده حمام توتگونا

ایناناق دونیاکی گول دی گولاب دیر .

انزاب خوئی

قفس دن بیر هارای

کیم ام کیمسه یم

اولمایا بیر هئچ؟!

یادا بیر قوجا لئی لك كي دوشوب عشق دن آیری

قوناراق بیر آغاچا گؤزلری یاشلی

اولمایا بیر سینمیش آغام

گئجمیش دن ایندی یه، زامان جاینایغیندا!

بوداق سيز كۆلگه سيز يالقيز بير آغاج كي
كۆكونون جيل لرین سئل لر سؤكوبدي
يوياركن تورپاقين مين لر بلالر.
بير آغاج كي سانكي اونودوب ائلر
و آچماير چوخداندير سئيره چيخانلار
بير سوفره نن زولو اونون اؤنونده.
دوست هله قالسين اويانا
دوشمان نيه گلمير شماتته بير آن
بير يئرده كي قوشلاردا قاچير بوداقلاريم دان.

اومودلار آرزولار حياتيم دا دا
قانادلارين تۆكه رك
لاپ دا اولام ياشيل بير چينار
حتتا خيال لئي له يين ده ده
داها يوخدور گؤيول
سئوگي سي اولمادان اوچماق هؤسي.
قورو بير بوتادا اوتوروب باخسام دا
دؤنمه دن گئتمه دن گئچميش لره، صاباحلارا
آواره ديدرگين شاشيب قالميشام
ندن فيرلانيرام اؤز دؤوره مه من
گيجه لن باشيملا سوسوب تومسام دا.

سينيخميش سيخيلميش حوزون لو اوره ك له
آسن يئل لرین نغمه لريله
ماهني لار جوشسادا دوداقلاريم دا

سسیمه سس وئرمه بیر تکجه بیر قوش دا.

ایضطیراب لار جانیمدا، جانا گلسه ده
سئوگی سیز یوخدور قراریم داها.
کیم ام کیمسه یم بیلمه سم ده گر
قاچیب گیزلین مک ایله یوخومدور ایشیم
قوجامان دونیادان اومود اوممادان
گونشه گؤز تکیب ائلینه یانان
تانیش بیر سسی گؤزلورم هله!
گؤزو یول دا گؤزله ین
بالتالانمیس بیری یم کی
یابیر نغمه ایله
ایشیل - ایشیل یاشیل لیقی تاپاجام
یاداکی جان سیز نعشی می
یول دان کئچی بیر ای بیت
بایراق تک قوللاریندا داشی یارق
بیر شاعیر قلبینی
شن گون لره سوناجاق دیر.

ليلا حكمت نيا (متولد 27 تير 1370)

1

گۆز ياشلاری

قارداشیمین اللری حنالی دیر
وشنلیک دن،
چیچه یی چا تدیر آدامین.
منیم ده تورشامیش تورشو تک
اوره گیم گندیب بولاناراق
هله ده شاشقینام
کسیب بیچمک لره
سؤکوب تیکمک لره
والده اولان ایپ اوجلارینا.
...ال چکین مندن
باشیمی یولسام دا
ساچلاریم دان آزاجیق واردیر
کئچل لیک دن دئییل،
اؤزوم گلمیره م.
گۆشه ین گۆزیا شلاریم گۆزلریم ده سه

يئنه ده سئويره م
نييه كي قارداشيم دير
گۆز بهييم دير.
چال چاغيردي و قارداشيم داما د
اولان اولسادا قيسمت ايميش
و آني مين يازيسي.
منجه آما
كۆيك اول باجي اولما!
جانيمدان آجي لار چيخينجا
و خاطيره لر
الك دن كئچيب اونودولونجا
دئمه يه بير سؤزوم واردير
اودا گلينه كي اوره يين يانسين سنين
قارداشيم محشر دير
و به يين بي ليينده هئچ سؤز يوخ!

ترجومه: 86/5/12

یالان نییه؟

با شلاردا بیر باش قالمایب
گیج کیمی یم
هئچ نه ده آخمیر
نه او باشندان
نه بو باشندان
ایچه م بلکه سطیر - سطیر
زوولده یه م شعرلر تکین،
کوف گئدیپ تاولانماغا
تابیم دا یوخ گوجوم ده یوخ!
چیراغ لار قیرمیز اولسادا
یئر آما یام یاشیل
دایانماق دان اوت بیتیب دیر
آیاقلار آلتدا.
یاشیل ایشیق
گؤز آتیری
بوی بوخونی شیمشاد کیمی
بورنوز چیخار دیر آدام دوزی.
گز دئییب گزه رک

دۇنموشە م لاپ من گزە
ایصفهان سوغاتی تک.
ساچلاریم بوینومدان اینجه
آغزی یوموق بیر سئرحه تک
کیملی ییمی جیلید له ییب
جیلیدی کیلید له ییب
دۇنسە م دە دۇنوری
ایشلر بیردن چۇنوری
ائو دە آنام نومره لری
تاپپ بیرد ن سۇکوری.
کۇنول آما جوموری
سنی گۇرچک توموری.
دئسە م دە سئوگی یه
سئودام دئیل سن
بوراخمور قولوم دان
یاخام دان چکیر.
دئدیک لریم یالان پا لان
آزجا آما قالان قولان
سئویم تکین قولاق بوران
شعره دۇنوب اوره ک بیخان.
تیخیلیب تیخما کیمی
سیخسادا خیرخیرانی
یالان نییه
پالان نییه
یول اوسته ن ییغسام دا من

ايل لر گئتديلر

درده ده يمزدردلر كيمي

شعرلرين

هر بير سؤزون

شاعيرم اينان منه.

ائل لرده هئچ آلماز بوگون

گؤرسه بير زاد

تؤكونتودور!

اسماعیل لطفی

تورپاق و شکیل

قارشیندایام
سینمیش بیر کولونگ تک
و دوغرآنمیش یونولموش داش کیمی!
گؤزله مه هیچقیرتیمی
یا کدردن آغری دان سون باغیرتیمی
حتتا گوجوم یوخ قاچام باری.
سن گلме بینجه
اینان کی سولموش گونشه م
و مین لر گنده ر گلمز یول!
هئج سوروشوب سوراخلاشیرسان می

هانسي داش آلتيندا
هانسي اوچان قاناد قاتيندا
ايتيرمي سن كئچميش ده كي
قوجامان يورقونونو؟
باخ گور نه يانيب توتوشموشام
تام گئجه مين، قووورلانا گئجه سينده!
من بو شهر، چؤكوب ييخيلماسين دئيه
قوربان دئييلميش نذيره م
تورپاق دولو شكيله م
شايد ده كؤهنه سوسموش دووارة ميخلانان
بوش بير چرچيوه كي
قالمايب قاچماغا اوندا گوج داها!
سن گلمه يينجه
گليب بورا چاتمايينجا
اينان كي سولموش گونشه م
و مين لر گئده ر گلمز يولون
يول دا قالميش پوزقونو!

شهریار گلوانی

سن و من

خیال لار ایلدیریم لی قانا دلارلا
عاطیفه نی ایشیل - ایشیل پارلاتسادا
باخیش لارین کسکین لی یی
و دوشونجه نین درین لی دیرکی
بیر قلم ین رقصینی
شیمشک لره چئویریر.

سن ايله من
بىر عۆموردى يوللاردايىق
و آددىم لارىمىز بياض پارلاق دىلك لرتكىن
آچىق آيدىن اولسادا
هله بىر سىر كىمى هوندور داغ كىمى
گىزلى دىر ايتىب دىر دومان دا چن ده!
بو قىزىل توپراقىن گۆزل گۆيچك قىزلارى
«اورىن» ين سئىرىنه چىخان آنلاردا
آدينى بىر ماهنى تىك سىسلە يە جىك لىر
و دوداقلارى بىر غونچە تىك
سندن آلاراق، گول چىچە يىن عطرىنى
ياپاجاق لار عشق ين رنگىنى!
اينسانلار اينسانلىقى ياشادان كىمى
بو ياشار تورپاق دا دا
ياشارلىق وارسا
قلمىن مىن لىر آت كىمى كىشنە يە رك
سنىن لال حنجرە نى سىسلە دە جىك لىر.
سن ايله من
اوزون - اوزون يوللاردايىق
گۆرونمز سئحىرلى بۆيوك سىرلار تىكىن!

امینه علی محمد نو

1

ویصال

سوسموش بیر گئجه نین قا رانلیقیندا
داد سیز یوخولارین بوش شوشه لرینده
آخار کن خیال ین اهمالجا آخیشیندا
ندنسه ده بیره م
داش لا هؤرولموش بیر دووارا من.

آیریلیق دان دیکسه نیب سینما سام دا ا گر

داليرام ايشيقا ، صويحه گونشه
و ديل دوداق دا چئينه نن
قونشو لارين غئيبه تينه.

اوره ييمي اوخشايان بير ويصال آما
ساعاتين زنگي له ايللر بويودور
سار ماشيق گول لرين جاندان قو پان عطريني
هئي چيله ركن دويغو ما
دا ليرام بير گورو شون حسرتينه
وقوللاريمدان گولله نن بير گولوشون
حئيرتينه !

86/3/27

سونون باشلانیشی

سونوما چاتا راق
سوسموش وسولغون
جومموشام حئیرانلیقا
هئچه پوچا بنزه ر بیر کی می.
اوز چئویرسم ده روبلا را
هله ده شاشقینا م
نه اولدو بیردن بیره؟
آنجاک بو دوغو ایله کی بیتیب توکنمک ده ایسه،
بیر باشلانیش وار
دایانیب گۆزله یه رک یئنی بیر گونش دوغوشونو
آسیلمیر گۆزلریمدن داها
حتتا سالخیم قَدَر
شیرین قیسا بیر یوخو!
شاید ده گۆزله بیر م
گول آچاراق بیر پنجره
اوفوقون سینه سیندن،
آسیلا هؤروک هؤروک
خیالیمین باغچا سیندان
نور گۆزه سی ساجاق ساجاق.

86/3/27

سنوگى نين اوتايى

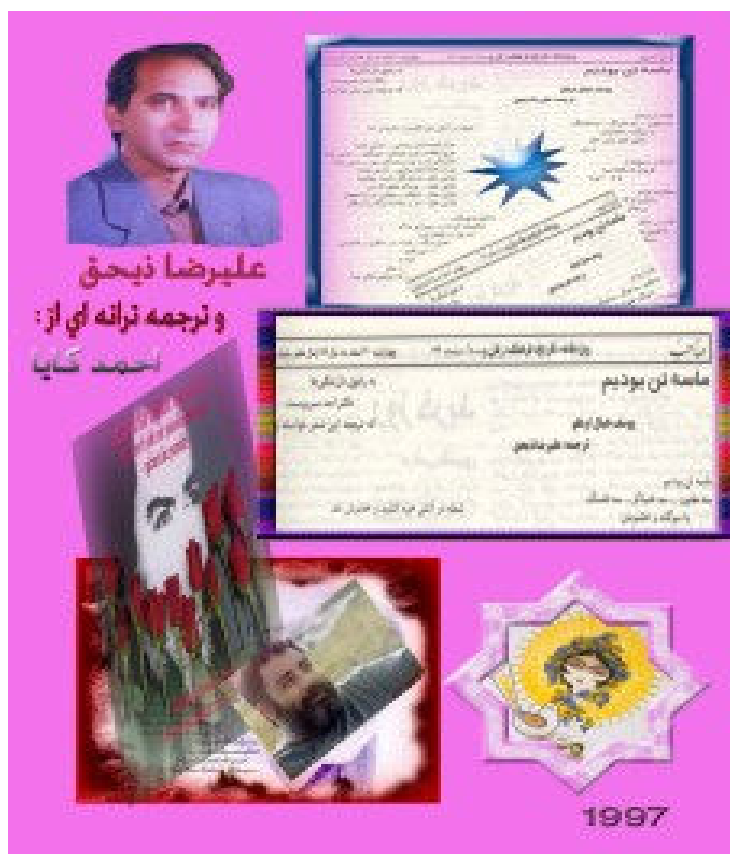
گله ركن بىرى عشقن گئديشىند ن
عشق ايله دولو با خيشىنى
اولدوز لو سؤز لر له سپدى كؤنلو مه.

بوروندو ياشاميم
چيچه گه گوله
وسئويم له سنوگى
كؤك آتدى وارليقن
آن درين ليگينده.
محبت دن داشا راق
بؤلمه گه گلمى شم
ايسته گى سنومه گى سن ايله داها.
قفس لر سينارا ق آتيلسين گرک
اولا رسا آ داملار
اينسان سا بو گون .
قورتو لوش گؤيلرينده قانادگره رك
عشقن سماسى دا
دَير اوچما قا
اينان سن منه.

ضمیمه کر :

دوترانه از احمد کایا سروده ی یوسف حایال اوغلو

دوشعر از حمید شهنقی

« دوتراڼه از احمد گاپا » (1957-2000)

تولد در ترکیه و مرگ در فرانسه (خفته در گورستان پرلاشز پاریس)

سراینده ي ترنه ها : يوسف حایال اوغلو

1

ماسه تن بودیم

ماسه تن بودیم
سه مفتون ... سه خنیاگر ... سه فشنگ
با سوگند و خشم مان
نازلي جان، بدیرخان
و من
فرازها و ستیغها را
گریزي از بلاها نبود
تانام ما بود!
مصلوب بودیم
با باري از گناه
بر صلیب تفنگ هامان.
افتاده بر خاک
با گوشي به صدا و دستي بر ماشه

دستان سردمان را با تلخي شوکران
گرم مي کردیم و زیر لحافي از ستاره
با اندیشه دریا
در آغوش هم غنوده و
حس تنهائي را
تجربه مي کردیم.
قاتق نان مان بود و نغمة سرودمان
هول شب و بیم فرود و بانگ شغالان !
سینه نازلي جان پر از عطر آویشن بود
به هنگامی که با لرزشی به خود پیچید!
پنهانی به او خیره بودیم و دل
هوای کوچ داشت.
شاید که نازلي جان را گم کردیم
در ساز يك چوپان و شاید هم
کرم شبتابی بود که خیزد و خزید و دگر باره
هیچ و هیچ ...
شاپرکی خرد و بی جان ماند به ودیعه پیش ما
وقتی که چون گلوله
شعله در آتش خود کشید و خاموش شد.

مرال کوهساران وحشی ... نازلي جان!
موج زلفانت چون طوفان، سهمگین ... نازلي جان!
قرارمان بوم و مرز ستارگان نبود ... نازلي جان!
ای از خانه جان زخمی ... نازلي جان!
نازلي جان! ... رسته گل دشت ییلاقها

نازلي جان! ... پروانه عشق دل من
نازلي جان! ... شيفته و مجنون سراپا هيچان
نازلي جان! ... سرو جانت مرگ را ارمغان
زخمي و بي ياور
شکست خورده ره سپرديم و دل
صد پاره و مغموم بود
پشت سر حس مرگ ... پشت سر سکون و خاموشي
افتان و خيزان مي رفتيم
و چشمهامان همه به
نازلي جان
که جايش خالي بود.

فاتح مغرور تنگناها
بدير خان را
در بلندا و پيچ در پيچ گردنه
از پشت زدند
او را که شانه هاش
آشيان تفنگ بود و همچون سيلبي
آرام و رها
پنهان مي غريد.

مرگ با تيغ و زهرش
سر بر کشيده همچون گزنه اي
درختي واژگون را مي ماند
در روشن مهتاب!

با اشکان سر ريز
پلک هاش را بستم و

دلگیر و غمناک
سکوت نبضش را
گوش سپردم.
شوخی‌اش انگاشتم ... گفتم که بیدار خواهد شد
و شررهای اجاق را
برهم زده و سیگاری خواهد گیراند.
آه ! اگر مجالی بود
به وعده‌اش صادق بود
دریغا چون نازلی جان
او هم نخواهد بود.
عاصی کوهساران تیره ... بدیر خان
آبی چشمانت پر جلال بدیر خان
ای دشنه شب‌های خاموش و پر ظلام
بدیر خان ... ای خون خشکیده در سفیدی پیرهنم !
ای هیولای تاریکی‌ها
ای در کمین نشسته‌ها را بلای جان
آه که باورم نمی‌شود پایانت
با من سخن بگو ... بدیر خان
ای که مزارت
عقابان را کاشانه است!
ماسه تن بودیم
سه گل ... سه عطر انتحار
بدیر خان، نازلی جان
و من صبحی ...

تاریخ ترجمه اسفند 76

بی تو می روم

با تو بودن را مجالی نیست
شبانه خواهم رفت
دستانم را میشویم و گناهانم را نه
تا به محشر
حلالم کن!

خوابت را پریشان مکن
می خزم و می روم
همچون آبی که نرم و روان است
از سرا نگشتا نم.

جسم و جفا یم که نبود
جان من جا نا نه باش
باگله ها و شکوه ها.

بی تو میروم
سواره و بر گرده ی بلا
با درد ها یم
و دندان ی روجگر

مثل تیری رها و کوهی گدازان
داغ وشعله ور.

دست من از جان بریده وگونه های تو
از عشق دریده
اما باز هم لبخندی بزن
سردهم اگر باشی
با تیپایی به در
باز هم می روم
یکه وتنها
بی تو و ترانه هایت
که غنوده بر سازم.
چهره ام اما خواهد ماند
هزار پاره وبی هیچ اشکی
گریه را نفرین کرده ام.

بد رود
با تو، سگها و پرنده هایم
بی هول وهراس باش
می روم بی رد پا پی
گم گشته ونهان
با ما شه ای چکا نده برمغز
همپای آتش و آذرخش.

حميد شهنقي

1

از تو

گریه من براي ديروزهاست
 خنده من نثار امروز
 اما فردا
 آویزه اي که از آن خواهم آویخت!
 نغمه خوانان شاخسار
 به گريه ام وا مي دارند
 کلاغها به خنده ام مي اندازند

در پناه گل سرخی، سایه ساری می‌جویم!
دیوارها، سرشک چشمانم می‌شوند
دریچه‌ها گلخند لبانم
دلم را به آواز کوچه می‌سپارم!
با اندوه خویش گریه می‌سازم
برای آنان می‌خندم
از تو می‌آویزم!

بهار 75

دوستت می دارم

گلچرخ نور بود

فروغ داستان تو

وقتي که از آنسوي رود

دوستي را آواز مي داد!

در چشمان تو خوشيد

آشيان داشت و ليك با من

بيم جان بود و هول شبي درد آلود.

آه برادر

روشنی را دريغم مدار !

